

ਰਾਜਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮਿੱਤਲ ਜੇ.

ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਐਲ.ਟੀ. ਕਰਨਲ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, -ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1979 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 737

8 ਜਨਵਰੀ 1980

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (V of 1908)— ਆਰਡਰ 12 ਨਿਯਮ 4 — ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ ਜੇ— ਦਾ ਮਤਲਬ—ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ— ਕੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ 1908 ਦੇ ਆਰਡਰ 12 ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਧਿਰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨੌਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇ ਹੋਣਾ ਇਹ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਯਮ ਦਾ ਪੂਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਰਡਰ 12 ਨਿਯਮ 3-ਏ ਵਿੱਚ "ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪਰਾ 8)।

1919 ਦੇ ਐਕਟ IX ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਸਬ-ਜੱਜ 1st ਕਲਾਸ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਮਿਤੀ 8 ਫਰਵਰੀ, 1979 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ ਧਾਰਾ 115 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਸ.ਐਸ.

ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵਿਨੋਦ ਕਟਾਰੀਆ।

ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਆਰ. ਐਨ. ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.)

ਨਿਰਣਾ

ਆਰ ਐਨ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ. (ਓਰਲ)-

(1) ਇਹ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਮਿਤੀ 8 ਫਰਵਰੀ, 1979 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ 12, ਨਿਯਮ 4, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਡ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ 46,000 ਰੁ. ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ 24 ਅਤੇ 25 ਅਕਤੂਬਰ 1978 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 8 ਦਸੰਬਰ 1978 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ 16 ਜਨਵਰੀ 1979 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਭਾਵ 16 ਜਨਵਰੀ 1979 ਨੂੰ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ- ਆਰਡਰ 12, ਕੋਡ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ 12, ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਪੂਰੇ ਕਰ ਲਏ ਸਨ ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(4) ਮੈਂ ha^{13} ਨੇ ਅਟਰਾਲੀਕੋਨਸੀਡ ਲੰਬਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਲਾਹ ਸੁਣੀ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ 24 ਅਤੇ 25, 1978 ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 8 ਦਸੰਬਰ, 1978 ਅਤੇ 16 ਜਨਵਰੀ, 1979 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਬਚਾਅ ਵਿਚ ਮੋਹਰੀ ਸਬੂਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ। ਆਰਡਰ 12, ਨਿਯਮ 4, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

“4. ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ। —ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ, ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਨੌਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਿਰ ਨੂੰ, ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥ। ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਗਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ;

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਖਲਾ, ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਾਖਲੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ: ਬਸ਼ਰਤ ਇਹ ਵੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇ।"

ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਧਿਰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨੌਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸੁਣਨ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚਾ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਸ਼ਾਇਦ. ਇਹ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੂਸਰੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸਾਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਰਡਰ 12, ਨਿਯਮ 3-ਏ ਵਿੱਚ 'ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ' ਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 4 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 3-ਏ ਤੋਂ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਖਾਸਤ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(5) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਰਜ਼ੀ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਹੋਣਗੇ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਫਰਵਰੀ, 1980 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਨ. ਕੇ. ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

